

Український народ у Другій світовій війні

1939 - 1945

Друга світова війна (1939-1945 ар.)

Друга світова війна - рубіжна й найжорстокіша подія в історії сучасного світу. В неї було втягнуто 67 держав, 80 % населення земної кулі і тривала довгих 6 років. Вогняний смерч пронісся над величезними територіями Європи, Азії й Африки, охопив простори всіх океанів. У цій війні загинуло близько 60 млн осіб, не говорячи вже про поранених і тих, хто безвісти пропав. Лихо й страждання, які пережили люди, незмірні.

Друга Світова війна розпочалася для України 1 вересня 1939 року із бомбардувань Львова силами Люфтваффе.

11 вересня частини вермахту увійшли до Галичини, але за таємними домовленостями між Гітлером та Сталіним німецькі війська за 2 тижні відступили на захід.

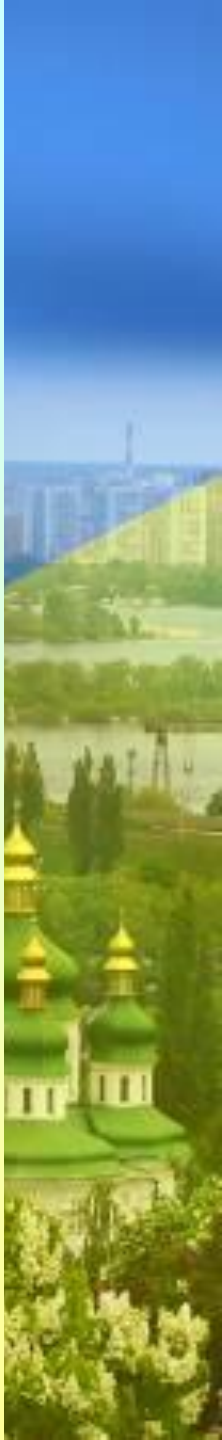
17 вересня 1939 року у війну на боці нацистського агресора вступив СРСР.

22 червня 1941 р. розпочалася війна між вчорашніми союзниками – III Рейхом та СРСР, в результаті чого до кінця року більша частина України була окупована німецькими військами.

У грудні 1941 – січні 1942 рр. радянські війська організували перший великий контрнаступ на території України, але були зайняті лише незначні ділянки в Криму та під Барвінковим. Спроба в навесні 1942 року розвинути попередній успіх призвела в Криму та під Харковом до двох катастрофічних поразок радянських сил та їхнього відступу аж до Волги. У результаті вся українська територія була зайнята німецькими військами.

У лютому 1943 року, розвиваючи наступ після перемоги під Сталінградом, радянські війська зайняли Харків та деякі інші українські міста, але вже в березні 1943 року залишили їх внаслідок німецького контрнаступу.

Лише восени 1943 року розпочалося остаточне вигнання нацистських окупантів з України.

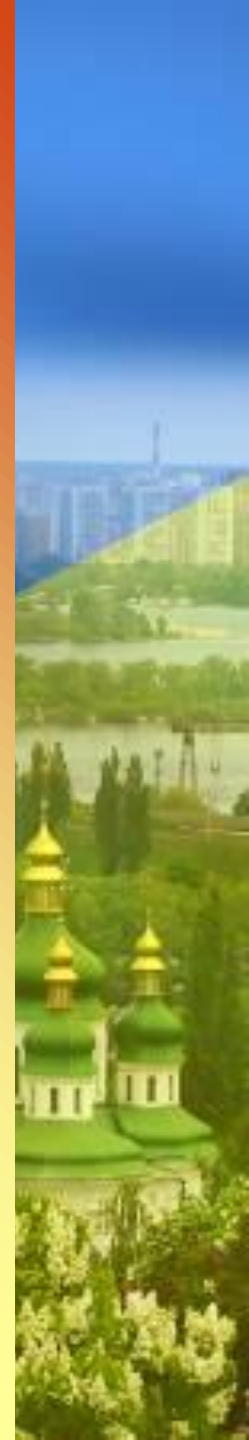
28 жовтня 1944 року радянські війська вийшли на околиці міста Чоп на Закарпатті, але боротьба на цій ділянці розтягнулася аж до 25 листопада – лише тоді нацистські окупанти були вигнані з України остаточно.

У вигнанні окупантів брала участь вся Україна: регулярні радянські війська та червоні партизани (разом понад 3 млн. солдат-українців), національне підпілля на чолі з Українською повстанською армією (близько 100 тис. вояків) та бійці на усіх інших фронтах світу, що наближали спільну перемогу над Гітлером.

Але подіями жовтня-листопада 1944 року війна не скінчилася – українці воювали в Європі до 8 травня 1945 року та в Азії – до 2 вересня.

8 травня 1945-го гітлерівська Німеччина підписала акт беззастережної капітуляції.

Так, в одному з найбільших і найдраматичніших періодів Другої світової війни – Великій Вітчизняній було перегорнуто останню сторінку. Особливо боляче війна зачепила Україну. За різними історичними даними, загинув кожен п'ятий українець. Було знищено 700 міст і 28 000 сіл. Спалено 319 000 господарств. На Лівобережжі був зруйнований кожен четвертий будинок. Виведено з ладу 5600 мостів, зруйновано 33 000 шкіл, технікумів, 18 000 медичних установ.

- Територія УРСР в серпні 1939 р.
- Кордони Польщі та СРСР напередодні Другої світової війни
- Напад Німеччини на Польщу.
- Дії німецьких військ 1–17 вересня 1939 р.
- Дії радянських військ проти Польщі 17–29 вересня 1939 р.
- Введення радянських військ у Бессарабію та Північну Буковину в червні 1940 р.
- Лінія просування нацистських військ на 17 вересня 1939 р.
- Західний кордон Радянського Союзу на початку 1941 р.
- Етнічна межа українців на заході

НАСТУП НІМЕЦЬКИХ ВІЙСЬК (червень 1941 р. — липень 1942 р.)

НІМЕЧЧИНА

УГОРЩИНА

БІЛОРУСЬКА РСР

РОСІЙСЬКА РСР

- Території Німеччини (включно з окупованими нею країнами) та її союзників напередодні нападу на СРСР
 - Кордони держав на 22 червня 1941 р.
 - Кордони союзних республік СРСР
 - Напрямки ударів німецьких військ
 - Контрнаступи і наступи Червоної Армії
 - Оточення і полон військ Червоної Армії
- Території, що їх зайняли німецькі війська до :**
- липня 1941 р.
 - вересня 1941 р.
 - липня 1942 р.
 - Лінія найбільшого просування німецьких військ на схід

ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА (події 19 листопада 1942 – 9 травня 1945 рр.)

- Країни антигітлерівської коаліції та контрольовані ними території на 18 листопада 1942 р.
- Східний і Африканський фронт на 18 листопада 1942 р.
- Наступ радянських військ у листопаді 1942 – грудні 1943 рр.
- Наступ англо-американських військ в Африці та Італії
- Німецькі контрудари
- Райони оточення гітлерівських військ
- Лінії фронтів і визволені території на початок травня 1943 р.
- Східний та Італійський фронт і визволені території на кінці 1943 р.
- Десантування англо-американських військ

- Дії військ антигітлерівської коаліції в першій половині 1944 р.
- Східний та Італійський фронт і визволені території на початок червня 1944 р. (напередодні відкриття другого фронту)
- Наступ військ антигітлерівської коаліції в червні – грудні 1944 р.
- Вихід Фінляндії з війни
- Лінії фронтів і визволені території на кінці 1944 р.
- Території, контрольовані військами нацистської Німеччини на початок 1945 р.
- Оголошення війни Німеччині з кількома союзниками та нейтральними державами
- Наступ союзних військ у 1945 р.
- Капітуляція Німеччини 8 травня 1945 р.
- Території, контрольовані німецькими військами на день капітуляції
- Лінії зустрічі радянських і англо-американських військ наприкінці війни

Найважливіші події останнього періоду Другої світової війни

- 1 Оточення і знищення німецьких армій під Сталінградом (19 листопада 1942 – 2 лютого 1943 рр.)
- 2 Капітуляція німецько-італійських військ у Тунісі 13 травня 1943 р.
- 3 Курська битва 5 липня – 23 серпня 1943 р.
- 4 Висадка союзних військ на Сицилію; початок визволення Італії (10 липня – 17 серпня 1943 р.)
- 5 Корсунь-Шевченківська операція 24 січня – 17 лютого 1944 р.; початок визволення Правобережної України
- 6 Операція "Оверлорд" 6 червня – 24 липня 1944 р.; відкриття другого фронту і початок визволення Франції
- 7 Операція "Багратион" 23 червня – 29 серпня 1944 р.; визволення Білорусі
- 8 Операція "Драгун" 15 серпня – 3 вересня 1944 р.; висадка союзних військ на північ Франції
- 9 Яссио-Кишинівська операція 20 – 29 серпня 1944 р.; початок визволення придунайських країн
- 10 Відтинська конференція керівників СРСР, Великої Британії та США (4 – 11 лютого 1945 р.)
- 11 Берлінська операція 16 квітня – 8 травня 1945 р.

З 2005-го більшість країни світу 8-9 травня святкують як Дні пам'яті та примирення. У пострадянських країнах протягом останніх півстоліття 9 травня відзначають як День перемоги.

«Внесок українців у справу визволення народів Європи від нацизму та спільну перемогу у Другій світовій війні – беззаперечний, – наголошує Президент України. – Навіть не будучи незалежною державою, Україна де-факто виявилася важливим учасником Антигітлерівської коаліції і заслужено стала країною-співзасновницею ООН».

Президент Петро Порошенко наголошує на тому, що Указ про відзначення 8 та 9 травня 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі, Дня пам'яті та примирення, а також Дня Перемоги має на меті об'єднати країну.

«8 травня – це вшанування загиблих. Це день пам'яті. Ми маємо низько схилити голови перед загиблими. 9 травня – це день вшанування живих. «Ми маємо прийти і вшанувати ветеранів, які віддавали все, що мали, для того, щоб забезпечити День перемоги», – зазначив Президент України Петро Порошенко.

Пам'ять, якій не знати забуття...

**Схиляємо голову
перед подвигом
наших батьків і
дідів.**

**Вічна пам'ять
та шана тим, хто
не повернувся з
фронтів, і слава
та земний уклін
живим
Ветеранам
війни!!!**

1939–1945
**ПАМ'ЯТАЄМО
ПЕРЕМАГАЄМО**

Мак як символ пам'яті в Україні

Червоний мак як символ пам'яті жертв війни вперше використано в Україні на заходах, приурочених до річниці завершення Другої світової війни у 2014 році. Дизайн українського червоного маку розроблено за ініціативи Українського інституту національної пам'яті та Національної телекомпанії України; автором символу є харківський дизайнер Сергій Мішакін. Графічне зображення є своєрідною алюзією: з одного боку воно уособлює квітку маку, з іншого – кривавий слід від кулі. Поруч з квіткою розміщено дати початку і закінчення Другої світової війни та гасло. Минулорічним було "Ніколи знову".

Цього року за нагоди 70-тої річниці перемоги над нацизмом ми пропонуємо нове гасло: "Пам'ятаємо. Перемагаємо". Ми пам'ятаємо, якою страшною трагедією для українців була Друга світова війна. Ми пам'ятаємо, що агресора зупинили спільними зусиллями об'єднані нації. Ми пам'ятаємо, що той, хто захищає свою землю, завжди перемагає. Ця пам'ять робить нас сильнішими. Вона — запорука неминучості нашої перемоги сьогодні.

Тут обелісків ціла рота.
Стрижі над кручею стрижуть.
Високі цвинтарні ворота
високу тишу стережуть.

Звання, і прізвища, і дати.
Печалі бронзове лиття.
Лежать наморені солдати,
а не проживши й півжиття!

Хтось, може, винен перед ними.
Хтось, може, щось колись забув.
Хтось, може, зорями сумними
у снах юнацьких не побув.

Хтось, може, має яку звістку,
які неказані слова...
Тут на одному обеліску
є навіть пошта польова.

Ліна Костенко

СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ
ГЕРОЯМ

